

## Yritysten verotuet

## Liite 2

Lähde: VM, Verotuet 2023–2025, 23.9.2024

Reaalihinnat

Taulukon merkinnät:

|       |                                                                            |
|-------|----------------------------------------------------------------------------|
| ..    | ei ole voitu laskea                                                        |
| tyhjä | ei ole voimassa tai verotuen arvo on ilmoitettu toisen verotuen yhteydessä |
| <0,5  | verotuen arvo on vähäinen, mutta ei kuitankaan 0                           |

### Laki elinkeinotulon verottamisesta (EVL) ja siihen liittyvä verotus

| Tuki-instrumentti<br>(verotuen arvo,<br>MEUR)                                                    | 2023 | 2024 | 2025 | Normijärjestelmä                        | Huomioitavaa<br>aineistosta                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | EU<br>valtiontuki |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|-----------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|
| Käyttöomaisuuteen<br>kuuluvien osakkeiden<br>luovutusvoiton<br>verovapaus                        | 761  | 761  | 773  | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Kiinteistön vaihdossa<br>luonnonsuojelualueeksi<br>käytetty<br>vähennyskelpoinen<br>hankintameno | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Elokuvatuottajien<br>verovapaa tuotantotuki                                                      | 3    | 3    | 4    | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | 107               |
| Tasoitusmäärä                                                                                    | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Osuuskunnan ylijäämän<br>palautuksen<br>vähennyskelpoisuus                                       | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Rakennusaikaiset korot                                                                           | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Tutkimustoiminnan<br>menojen poistaminen                                                         | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                   |
| Irtaimen<br>käyttöomaisuuden<br>hankintamenon<br>poistaminen                                     | 253  | 226  | 191  | Elinkeinoverotuksen<br>normijärjestelmä | Vuosina 2020-2025<br>irtain käyttöomaisuus<br>voidaan poistaa<br>korotetuin 50 prosentin<br>menojäännöspoistoin.<br>Viimeisimmän<br>valmistuneen verotuksen<br>tieto<br>veroilmoitusaineistosta.<br>Voidaan arvioida sekä<br>verovuositason<br>vaikutuksena että<br>veroluokan korkona<br>(VATT 2009). Ilmoitettu<br>arvio on veroluoton<br>korko. |                   |

|                                                                         |      |      |      |                                      |                                                                                                                                                            |  |
|-------------------------------------------------------------------------|------|------|------|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Luovutusvoittojen yms. vähentäminen menojaännöksestä                    | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Irtaimen käyttöomaisuuden menojaännöksen kerta-poisto                   | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Verotuki tullut voimaan 2021.                                                                                                                              |  |
| Rakennuksen ainesosana olevien hyödykkeiden hankintamenojen poistaminen | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenojen poistaminen kerta-poistona    | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Verotukea kasvatettiin 2021.                                                                                                                               |  |
| Vesialusten hankintamenojen poistaminen                                 | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Rakennuksen hankintamenojen poistaminen                                 | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Tutkimustoimintaan käytettävän rakennuksen hankintamenojen poistaminen  | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Väestönsuojan yms. hankintamenojen poistaminen                          | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Kuluvan käyttöomaisuuden jälleenhankintavarausten vähennyskelpoisuus    | <0,5 | <0,5 | <0,5 | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluokan korkona (VATT 2009). |  |
| Toimitilan jälleenhankintavarausten vähennyskelpoisuus                  | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Arvioidaan osana kuluvan käyttöomaisuuden jälleenhankintavarausten vähennyskelpoisuuden muodostamaa verotukea. Sisältyy edelliseen.                        |  |
| Ydinjätehuollon menojen poistaminen kerta-poistona                      | ..   | ..   | ..   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                            |  |
| Luottotappiovarauksen vähennyskelpoisuus                                | 47   | 44   | 42   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluokan korkona (VATT 2009). |  |

|                                                                       |    |    |    |                                      |                                                                                                                                                                                                  |     |
|-----------------------------------------------------------------------|----|----|----|--------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Toimintavaraus                                                        | 1  | 1  | 1  | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluokan korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko. |     |
| Takuuvaraus                                                           | 4  | 4  | 4  | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluokan korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko. |     |
| Eläkevakuutusyhtiöiden yms. lisävakuutusvastuuta varten tekemä varaus | 8  | 8  | 8  | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Finanssivalvonnan tilastot. Arvioidaan veroluoton korkona (VATT 2009).                                                                                                                           |     |
| Hinnanlaskuvaraus                                                     | .. | .. | .. | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |     |
| Sijoitusomaisuuteen kuuluvan rakennuksen hankintamenon poistaminen    | .. | .. | .. | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |     |
| Kehitysalueiden korotetut poistot                                     |    |    |    | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Ei voimassa. Määräaikaisuus päättyi 2013.                                                                                                                                                        |     |
| Tonnistovero                                                          | 33 | 33 | 34 | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Arvioidaan maksuunpanematta jätettävän yhteisöveron ja maksettavan tonnistoveron erotuksesta sekä piilevän verovelan anteeksiannon muodostamasta lisätuesta.                                     | 107 |
| Asuintalovaraus                                                       | 13 | 13 | 12 | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluokan korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko. |     |

|                                                                                               |      |      |      |                                        |                                                                                                                                                                             |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Korkovähennysoikeuden rajoittaminen, EVL 18 a §                                               | -168 | -170 | -170 | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä   | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Verosanktio. Muutettu usein viime vuosina. Siirtymäsäännöstä ei ole huomioitu verosanktion laskennassa. |  |
| Työnantajan koulutusvähennys                                                                  | 12   | 12   |      | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä   | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Poistuu 2025.                                                                                           |  |
| Tutkimusyhteistyön lisävähennys 2021-2027                                                     | 8    | 11   | 15   | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä   | Määräaikainen verotuki 2021-2027. Korotettiin 2022.                                                                                                                         |  |
| Listamattomien yhtiöiden osinkojen markkinakorkoa suurempi tuotto-prosentti, TVL 33b § 1 mom. | 470  | 485  | 505  | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna.                                           |  |
| Peitellyn osingon verottaminen ansiotulona, TVL 33 d § 1 mom.                                 | -1   | -1   | -1   | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna. Verosanktiota kasvatettiin vuonna 2024.   |  |
| Jaettavan yritystulon pääomatulo-osuuden laskennan jakoprosentti                              | 15   | 15   | 15   | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna.                                           |  |
| Verotusyhtymän osakkaan pääomatulo-osuuden laskennan jakoprosentti                            | -10  | 20   | 1    | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna.                                           |  |
| Elinkeinoyhtymän osakkaan pääomatulo-osuuden laskennan jakoprosentti                          | -5   | 0    | 6    | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna.                                           |  |

|                                                                                            |     |     |     |                                        |                                                                                                                                   |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|----------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Elinkeinoyhtymän osakkaan yhtymän maataloustulon pääomatulo-osuuden jakoprosentti          | -10 | 5   | 0   | Voitonjaon verotuksen normijärjestelmä | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna. |  |
| Nettovarallisuuteen lisättävä palkkaosuus pääomatulo-osuutta laskettaessa, TVL 41 § 4 mom. | ..  | ..  | ..  |                                        | Laskenta-aineistona henkilöverotuksen kokonaisaineisto sekä Tilastokeskuksen Tulonjakotilaston palveluaineisto ajantasaistettuna. |  |
| Tutkimus- ja kehittämistoiminnan lisävähennys                                              | 81  | 105 | 105 | Elinkeinoverotuksen normijärjestelmä   | Lakialoitteen LA 69/2022vp mukainen arvio. Verotuki laajenee 2024.                                                                |  |

### Maatilatalouden tuloverolaki (MVL) ja metsäverotus

| Tuki-instrumentti (verotuen arvo, MEUR)                                        | 2023 | 2024 | 2025 | Normijärjestelmä                            | Huomioitavaa aineistosta                                                                                                                                                                         | EU valtiontuki |
|--------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|---------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Maataloustuotteiden yksityiskäytön verovapaus                                  | ..   | ..   | ..   | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |                |
| Kotieläinten luovutushintojen jaksotus kolmelle verovuodelle                   | <0,5 | <0,5 | <0,5 | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluoton korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko. |                |
| Kotieläinten hankintamenon vähentäminen kolmessa vuodessa                      | ..   | ..   | ..   | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |                |
| Avustusten korvausten ym. tulojen epäsuora tulouttaminen                       | ..   | ..   | ..   | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |                |
| Maatalouden jälleenhankintavaraus                                              | <0,5 | <0,5 | <0,5 | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Arvioidaan veroluoton korkona (VATT 2009).                                                                                   |                |
| Koneiden ja kaluston välitön kuluksi kirjaaminen, kun käyttöaika alle 3 vuotta | ..   | ..   | ..   | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |                |

|                                                                                         |    |    |    |                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|---------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Koneiden ja kaluston poistaminen yhdestä menojäännöksestä                               | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Koneiden ja kaluston luovutushintojen epäsuora tulouttaminen                            | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Irtaimen käyttöomaisuuden hankintamenon jaksottaminen                                   | 9  | 8  | 7  | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluoton korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluokan korko. Vuosina 2020-2025 irtain käyttöomaisuus voidaan poistaa korotetuin 50 % menojäännöspoistoin. |  |
| Pienen menojäännöksen kertaipoisto                                                      | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Tullut voimaan 2021.                                                                                                                                                                                                                                                                          |  |
| Rakennusten hankintamenon vähentäminen                                                  | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Salaojista, silloista yms. saatujen luovutushintojen epäsuora tulouttaminen             | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Salaojien ja siltojen yms. hankintamenojen poistaminen                                  | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Tasausvaraus                                                                            | 1  | 1  | 1  | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluoton korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko.                                                                                              |  |
| Työmatkavähennys                                                                        | .. | .. | .. | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |
| Maatilan tai sen osan luovutuksen verovapaus                                            | 5  | 5  | 5  | Maatilatalouden verotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta.                                                                                                                                                                                                                           |  |
| Verovapaa puutavaran käyttö rakentamiseen, lämmitykseen ja muuhun omaan kulutuskäyttöön | .. | .. | .. | Metsäverotuksen normijärjestelmä            |                                                                                                                                                                                                                                                                                               |  |

|                                                       |    |    |    |                                  |                                                                                                                                                                                                  |  |
|-------------------------------------------------------|----|----|----|----------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Puun myyntituoton määräaikainen osittainen verovapaus |    |    |    | Metsäverotuksen normijärjestelmä | Ei voimassa.                                                                                                                                                                                     |  |
| Metsävähennys                                         | 72 | 72 | 74 | Metsäverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta.                                                                                                                              |  |
| Hankintatyön arvon osittainen verovapaus              | .. | .. | .. | Metsäverotuksen normijärjestelmä |                                                                                                                                                                                                  |  |
| Metsätalouden pääomatulosta myönnettävä menovaraus    | 1  | 1  | 1  | Metsäverotuksen normijärjestelmä | Viimeisimmän valmistuneen verotuksen tieto veroilmoitusaineistosta. Voidaan arvioida sekä verovuositason vaikutuksena että veroluoton korkona (VATT 2009). Ilmoitettu arvio on veroluoton korko. |  |
| Metsätalouden menojen jaksottaminen                   | .. | .. | .. | Metsäverotuksen normijärjestelmä | Verotukea kasvatettiin 2021 nostamalla pienen poiston ja menojäännöksen rajaa 200 eurosta 600 euroon.                                                                                            |  |

## Arvonlisäverotus

| Tuki-instrumentti (verotuen arvo, MEUR)                                                                                                 | 2023 | 2024 | 2025 | Normijärjestelmä                                                                      | Huomioitavaa aineistosta                                                                                                                                                                 | EU valtiontuki |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|
| Rakennuksen voittomarginaalin, rakennusmaan luovutuksen verovapaus                                                                      | 140  | 134  | 140  | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu viimeksi aineistosta (TK, MML, Rakennusteollisuus ry, ym.) vuonna 2017, jonka jälkeen käytetty ko. vuoden suhdelukua myöhempien vuosien arvonlisäverpohjaan.                    |                |
| Kirjailijoiden, taiteilijoiden yms. Tekijänoikeuskorvausten verovapaus                                                                  | <0,5 | <0,5 | <0,5 | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu viimeksi aineistosta vuonna 2017.                                                                                                                                               |                |
| Sanoma- ja aikakauslehtien alennettu alv-kanta 10 % sekä jäsenlehtien painoksen myynti yleishyödyllisille yhteisöille nollaverokannalla | 99   | 104  | 112  | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantaloudentilinpidon sekä kulutustutkimuksen tietojen pohjalta hyödyntäen Tilastokeskuksen laatimaa WAR-laskelmaa. Sähköiset lehdet ja irtonumerot verotuen piiriin 7/2019. |                |
| Itse poimittujen ja luonnonvaraisten marjojen ja sienien                                                                                | ..   | ..   | ..   |                                                                                       |                                                                                                                                                                                          |                |

|                                                                                                                             |      |      |      |                                                                                       |                                                                                                                                                    |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| myyntitulojen verovapaus                                                                                                    |      |      |      |                                                                                       |                                                                                                                                                    |  |
| Sokeiden ja muiden vaikeavammaisten myyntitulojen verovapaus                                                                | ..   | ..   | ..   |                                                                                       |                                                                                                                                                    |  |
| Kansainvälisen henkilöliikenteen kotimaan osuuden verovapaus                                                                | 33   | 33   | 34   | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Arvioitu osana omien varojen laskelmaa perustuen Tilastokeskuksen sekä eri liikennöitsijöiden toimittamiin tietoihin vuonna 2017.                  |  |
| Ei-kaupallinen radio- ja televisiotoiminnan veronalaisuus                                                                   | -5   | -5   | -5   | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Arvioidaan vuoden t-2 tilinpäätös- ja veroilmoitustiedoista. Periaatteessa sanktio, mutta verotuki niinä vuosina kun myyntien vero < ostojen vero. |  |
| Lääkkeiden alennettu alv-kanta 10 % (14 % 1.1.2025 alkaen)                                                                  | 394  | 419  | 249  | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantaloudentilinpidon sekä kulutustutkimuksen tietojen pohjalta hyödyntäen Tilastokeskuksen laatimaa WAR-laskelmaa.                    |  |
| Elintarvikkeiden ja rehujen alennettu alv-kanta 14 %                                                                        | 1473 | 1571 | 1736 | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantaloudentilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta hyödyntäen Tilastokeskuksen laatimaa WAR-laskelmaa.             |  |
| Ravintola- ja ateriapalvelujen alennettu alv-kanta 14 %                                                                     | 669  | 727  | 832  | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantaloudentilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta hyödyntäen Tilastokeskuksen laatimaa WAR-laskelmaa.             |  |
| Henkilökuljetusten alennettu alv-kanta 10 % (0% 1-4/2023) (14 % 1.1.2025 alkaen)                                            | 298  | 257  | 155  | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantaloudentilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta hyödyntäen Tilastokeskuksen laatimaa WAR-laskelmaa.             |  |
| Yleisradio Oy:n valtion televisio- ja radiorahastosta saaman määrän ja Ålands Radio och TV Ab:n saaman korvauksen alennettu | 70   | 73   | 78   | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Lasketaan osana omien varojen laskelmaa vuoden t-2 tiedoista.                                                                                      |  |

|                                                                                                                  |      |      |      |                                                                                                   |                                                                                                                                                               |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| alv-kanta 10 % (14 %<br>1.1.2025 alkaen)                                                                         |      |      |      |                                                                                                   |                                                                                                                                                               |  |
| Virkistys- ja<br>kulttuuripalvelujen<br>alennettu alv-kanta 10 %<br>(14 % 1.1.2025 alkaen)                       | 128  | 137  | 83   | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu<br>kansantaloudentilinpidoon<br>sekä kulutustutkimuksen<br>(2016) tietojen pohjalta<br>hyödyntäen<br>Tilastokeskuksen<br>laatimaa WAR-<br>laskelmaa. |  |
| Urheilupalvelujen<br>alennettu alv-kanta 10 %<br>(14 % 1.1.2025 alkaen)                                          | 77   | 83   | 50   | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu<br>kansantaloudentilinpidoon<br>sekä kulutustutkimuksen<br>(2016) tietojen pohjalta<br>hyödyntäen<br>Tilastokeskuksen<br>laatimaa WAR-laskelmaa      |  |
| Kirjojen alennettu alv-<br>kanta 10 % (14 %<br>1.1.2025 alkaen)                                                  | 64   | 67   | 41   | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu<br>kansantaloudentilinpidoon<br>sekä kulutustutkimuksen<br>(2016) tietojen pohjalta<br>hyödyntäen<br>Tilastokeskuksen<br>laatimaa WAR-<br>laskelmaa. |  |
| Majoituspalvelujen<br>alennettu alv-kanta 10 %<br>(14 % 1.1.2025 alkaen)                                         | 136  | 146  | 88   | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu<br>kansantaloudentilinpidoon<br>sekä kulutustutkimuksen<br>(2016) tietojen pohjalta<br>hyödyntäen<br>Tilastokeskuksen<br>laatimaa WAR-<br>laskelmaa. |  |
| Taide-esineiden<br>myynnin ja<br>maahantuonnin<br>alennettu verokanta 10<br>% (14 % 1.1.2025<br>alkaen)          | <0,5 | <0,5 | <0,5 | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu<br>kansantaloudentilinpidoon<br>sekä kulutustutkimuksen<br>(2016) tietojen pohjalta<br>hyödyntäen<br>Tilastokeskuksen<br>laatimaa WAR-<br>laskelmaa. |  |
| Tekijänoikeusjärjestöjen<br>saamien<br>tekijäkorvausten<br>alennettu verokanta 10<br>% (14 % 1.1.2025<br>alkaen) | 4    | 4    | 4    | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Perustuu vuoden 2009<br>omien varojen<br>laskelmaan.                                                                                                          |  |
| Alv-velvollisuuden<br>alarajaan liittyvä<br>huojennus                                                            | 88   | 89   |      | EU:n alv-direktiivin<br>mukainen järjestelmä<br>24 % vakiokannalla<br>(25,5 % 1.9.2024<br>alkaen) | Laskettu verohallinnon<br>oma-aloitteisten<br>veroilmoitusten<br>perusteella. Poistuu<br>1.1.2025.                                                            |  |

|                                                                                                     |     |    |    |                                                                                       |                                                                                                                                                                                                      |  |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|----|----|---------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Kuukautissuojien, inkontinenssisuojien ja lasten vaippojen alennettu alv-kana 14 % 1.1.2025 alkaen  |     |    | 12 | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantalouden tilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta.                                                                                                                 |  |
| Sähköenergian määräaikainen alennettu 10 % verokanta (1.12.2022-30.4.2023)                          | 232 |    |    | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) | Laskettu kansantalouden tilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta.                                                                                                                 |  |
| Vakuutusmaksuvero, L 1966/664 § 5, satovahinko- kasvintuhooja- ja eläintautivakuutusten verovapaus. | 3   | 3  | 3  |                                                                                       | Satovahinko-, kasvintuhooja- ja eläintautivakuutusten verovapaus vakuutusmaksuverosta tullut voimaan satovahinko- ja kasvintuhoojavakuutusten osalta 3/2019 ja eläintautivakuutusten osalta 11/2019. |  |
| Vakuutusmaksuvero, L 1966/664                                                                       | ..  | .. | .. | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla (25,5 % 1.9.2024 alkaen) |                                                                                                                                                                                                      |  |

### Valmisteverotus ja liikenteen verotus

| <b>Tuki-instrumentti (verotuen arvo, MEUR)</b>                                                      | <b>2023</b> | <b>2024</b> | <b>2025</b> | <b>Normijärjestelmä</b>                                                                                                                                                                                        | <b>Huomioitavaa aineistosta</b>                                                         | <b>EU valtiontuki</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|-------------|-------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Dieselpolttoaineen normia alempi verokanta (josta vähennetty henkilöautojen käyttövoimaverosanktio) | 675         | 678         | 659         | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso dieselille                                                                                                                                       | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta                                              |                       |
| Parafiinisen dieselöljyn verotuki                                                                   |             |             |             | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso (jossa huomioidaan puhtaisten ajoneuvojen direktiivi), josta vähennetty dieselöljyn verotuki. Verotuki poistuu 2023, määritelty verotueksi 2019. | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta. Poistunut 2023 alkaen.                      |                       |
| Työkoneissa käytetyn kevyen polttoöljyn normia alempi verokanta                                     | 465         | 414         | 414         | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso dieselille (dieselin vero lisättynä dieselin verotuella)                                                                                         | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Perustuu tilaston sijaan mallinnukseen (VTT-TYKO). |                       |

|                                                                         |     |     |     |                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                  |     |
|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Liikenteeseen käytetyn sähkön normia alempi verokanta                   | 22  | 33  | 46  | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso sähkölle. Tätä teoreettista tasoa ei ole määritetty.    | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Perustuu tilaston sijaan mallinnukseen (VTT-ALIISA).                                                                                                        |     |
| Liikenteeseen käytetyn kaasun normia alempi verokanta                   | 18  | 20  | 22  | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso maa- ja biokaasulle.                                    | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta.                                                                                                                                                      |     |
| Raideliikenteen sähkön verottomuus                                      | 16  | 16  | 16  | Sähköveroluokka I                                                                                                     | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa.                                                                                                              |     |
| Raideliikenteen dieselmoottereissa käytettävä kevyt polttoöljy          | 12  | 11  | 11  | Liikenteen polttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso dieselille (dieselin vero lisättyä dieselin verotuella) | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa.                                                                                                              |     |
| Puupohjaisten polttoaineiden verottomuus                                | 440 | 440 | 440 | Lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso puupohjaisille polttoaineille                              | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa. Suuruusluokka-arvio, normiverotasona energiasisältövero.                                                     |     |
| Biokaasun verottomuus                                                   | 2   | 2   | 2   | Lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso lämmitys- ja työkonekäytössä                               | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Lämmityksen osalta viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa.                                                                                           |     |
| Jätteenpolton verottomuus                                               | 32  | 32  | 32  | Lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso jätteelle                                                  | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Ei tarkkaa tietoa jätteen ominaisuuksista, jotta tarkka normiverotaso voitaisiin määrittää. Määritetty verotueksi 2019. Normiverotasona energiasisältövero. |     |
| Yhdistetyn sähkön- ja lämmöntuotannon energiasisältöveron alennus (CHP) | 64  | 54  | 31  | Kunkin CHP:ssä käytetyn polttoaineen lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso.                      | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta. Muutos v. 2019: CO2-veron puolitus korvattiin energiasisältöveron alennuksella. Laskentatavan muutos.                                                | 107 |

|                                                                                                                  |      |      |      |                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                      |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|--------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Teollisuuden ja kasvihuoneiden, konesalien sekä eräiden lämpöpumppujen ym. alempi sähköverokanta (Veroluokka II) | 744  | 793  | 893  | Sähköveroluokka I                                                              | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta                                                                                                                                                                                                           | 107 |
| Konesalien alempi verokanta (Veroluokka II)                                                                      |      |      |      | Sähköveroluokka I                                                              | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta. Sisältyy edelliseen.                                                                                                                                                                                     | 107 |
| Energiaintensiivisten yritysten veronpalautus (suorissa tuissa)                                                  | 36   | 24   | 11   | Veronpalautuksen määrä                                                         | Ajantasainen tieto veronpalautustiedoista. Verotukea pienennetään v. 2022 ja se poistuu v. 2025                                                                                                                                                      | 107 |
| Turpeen normia alempi verokanta                                                                                  | 76   | 58   | 58   | Lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso turpeelle           | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa CHP-käytön osalta. Viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa.                                                                                                                                                |     |
| Turpeen verottoman käytön yläraja                                                                                | 46   | 46   | 46   | Lämmityspolttoaineiden energiaveromallin mukainen verotaso turpeelle           | Ei tarkkaa eikä ajantasaista tietoa. Viimeisimmät arviot kulloinkin 2 vuoden takaa sisältäen karkeita oletuksia.                                                                                                                                     |     |
| Maatalouden energiaveron palautus (suorissa tuissa)                                                              | 46   | 46   | 46   | Veronpalautuksen määrä                                                         | Ajantasainen tieto veronpalautustiedoista. Verotuki kasvoi v. 2021 veronkorotusten myötä.                                                                                                                                                            | 107 |
| Pienpanimoiden veronhuojennus                                                                                    | 15   | 16   | 16   | Oluen yleinen verotaso                                                         | Ajantasainen tieto veroilmoitusaineistosta.                                                                                                                                                                                                          |     |
| Autoveron palautus vamman perusteella                                                                            | 2    | 2    | 2    | Ajoneuvon hinnan ja CO <sub>2</sub> -päästön perusteella määritettävä autovero | Ajantasainen tieto viimeisimmän toteutumavuoden veronpalautustiedoista.                                                                                                                                                                              |     |
| Pelastusauton, sairausauton, inva- ja esteettömän taksin yms. autoverottomuus, L 1482/1994, 21 § 1 mom. ja 28 §  | 108  | 108  | 108  | Ajoneuvon hinnan ja CO <sub>2</sub> -päästön perusteella määritettävä autovero | Viimeisimmän toteutuneen automäärätiedon perusteella tehty arvio ajoneuvomäärästä (verotusarvo- ja CO <sub>2</sub> -tiedot niiden ajoneuvojen osalta, kun ne ovat tallennettu Verohallinnon tietokantaan). Tuki matkailuautoille päättyy asteittain. |     |
| Henkilö- ja pakettiautojen ajoneuvoveron käyttövoimavero                                                         | -361 | -357 | -352 | Ajoneuvon hinnan ja CO <sub>2</sub> -päästön perusteella määritettävä autovero | Ajantasainen tieto viimeisimmän toteutumavuoden veronpalautustiedoista. Henkilöautojen osuus n. 90 %.                                                                                                                                                |     |

|                                                                                                                       |      |      |      |                                                                                     |                                                                                                                                           |                                 |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|------|------|-------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|
| Taksien autoverohuojennus                                                                                             |      |      |      | Ajoneuvon hinnan ja CO <sub>2</sub> -päästön perusteella määritettävä autovero      | Ajantasainen tieto viimeisimmän toteutumavuoden veronpalatustiedoista. Verotuki poistuu asteittain vuosien 2018-2022 aikana. Ei voimassa. |                                 |
| Museoajoneuvojen, pelastusautojen, sairausautojen, linja-autojen vapautus ajoneuvoverosta                             | 3    | 3    | 3    | Ajoneuvon CO <sub>2</sub> -päästön tai massan perusteella määritettävä ajoneuvovero | Ajantasainen tieto ajoneuvojen määristä, jonka perustella verotuen määrää voidaan arvioida.                                               |                                 |
| Puu- ja turveperusteista polttoainetta käyttävien ajoneuvojen vapautus ajoneuvoverosta, L 1281/2003, 12 § 1 mom. 11 k | 1    | 1    | 1    | Ajoneuvon CO <sub>2</sub> -päästön tai massan perusteella määritettävä ajoneuvovero | Ajantasainen tieto ajoneuvojen määristä, jonka perustella verotuen määrää voidaan arvioida.                                               |                                 |
| Yhdistettyjen kuljetusten tuki                                                                                        | 0    | 0    | 0    | Täysimääräinen kuorma-autojen käyttövoimavero                                       | Tieto toteumasta.                                                                                                                         |                                 |
| Invalidien vapautus ajoneuvoveron perusverosta                                                                        | 15   | 15   | 15   | Ajoneuvon CO <sub>2</sub> -päästön tai massan perusteella määritettävä ajoneuvovero | Ajantasainen tieto viimeisimmän toteutumavuoden veronpalatustiedoista.                                                                    |                                 |
| Eräät virvoitusjuomaverosta (1127/2010) vapautetut tuotteet                                                           | <0,5 | <0,5 | <0,5 | Virvoitusjuomien litramääräinen vero                                                | Määrä vähäinen (saatavilla veroilmoitusaineistosta)                                                                                       | 108 De minimis tuki, pakkaukset |
| Kullanhuuhdonnan vapautus kaivosmineraaliverosta                                                                      |      | <0,5 | <0,5 | Kullan täysimääräinen vero                                                          | Määrän arvioidana olevan vähäinen. Kohdentuu myös kunnille.                                                                               |                                 |

(reaalihinnot)

## Avustukset (M€)

|                                                                                                        | 2020  | 2021  | 2022 | 2023 | Säädös                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Yleistuki vs. kohdennettu |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Business Finlandin liiketoiminnan kehittämisavustukset häiriötilanteessa (TEM)                         | 994,4 |       |      |      | Valtionavustuslaki (688/2001), valtioneuvoston asetus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta (1444/2014 muutoksineen):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141444">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141444</a>                                                                                                                                                                                                                                       | Yleistuki                 |
| ELY-keskusten yritysten kehittämisavustus pandemian aiheuttamiin markkina- ja tuotantohäiriöihin (TEM) | 335,5 |       |      |      | Avustus myönnetään valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain (9/2014) sekä asetuksen (716/2014) nojalla. Valtioneuvoston asetusta muutettiin tilapäisesti korona-avustuksiin soveltuvaksi valtioneuvoston asetuksella valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun valtioneuvoston asetuksen väliaikaisesta muuttamisesta (178/2020):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140009">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20140009</a> | Yleistuki                 |
| Yrittäjien työmarkkinatuki (TEM)                                                                       | 165,8 | 48    | 24,4 |      | Laki työttömyysturvalain 11 luvun väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (492/2020):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200492">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200492</a>                                                                                                                                                                                                                                               | Yleistuki                 |
| Yksinyrittäjien valtionavustus (TEM)                                                                   | 94,3  |       |      |      | Valtioneuvoston asetus yksinyrittäjille myönnettävästä valtionavustuksesta (199/2020):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200199">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200199</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                    | Yleistuki                 |
| Tuki ravintola-alan yrityksille (TEM)                                                                  | 136   |       |      |      | Laki ravitsemisyriyten uudelleentyölistämisen tukemisesta ja toiminnan rajoitusten hyvittämisestä (403/2020):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200403">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200403</a>                                                                                                                                                                                                                                                             | Kohdennettu ravintola-ala |
| Kustannustuki, 1. hakukierros (TEM)                                                                    | 122,9 |       |      |      | Laki yritysten määrääkaikesta kustannustuesta (508/2020):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200508">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200508</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Yleistuki                 |
| Kustannustuki, 2. hakukierros (TEM)                                                                    |       | 187,5 |      |      | Laki yritysten määrääkaikesta kustannustuesta (963/2020):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200963">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200963</a>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Yleistuki                 |

|                                                                                                                                                                                             |  |       |      |     |                                                                                                                                                                                                            |                                                             |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|-------|------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------|
| Kustannustuki, 3. hakukierros (TEM)                                                                                                                                                         |  | 298,2 |      |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (280/2021):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280</a>                                    | Yleistuki                                                   |
| Kustannustuki, 4. hakukierros (TEM)                                                                                                                                                         |  | 150,7 |      |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (609/2021):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210609">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210609</a>                                    | Yleistuki                                                   |
| Kustannustuki, 5. hakukierros (TEM)                                                                                                                                                         |  | 16,6  | 64,3 |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (1062/2021):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211062">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211062</a>                                   | Yleistuki                                                   |
| Kustannustuki, 6. hakukierros (TEM)                                                                                                                                                         |  |       | 64,1 | 1,2 | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta (157/2022):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220157">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220157</a>                                    | Yleistuki                                                   |
| Tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin (kustannustuki yrityksille, joiden EU:n määrittelemä koronatukien enimmäismäärä 1,8 milj. on jo täynnä tai täyttymässä), 1. hakukierros (TEM) |  | 18,3  | 25,2 |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta. (609/2021):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210609">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210609</a>        | Yleistuki                                                   |
| Tuki kattamattomiin kiinteisiin kustannuksiin (kustannustuki yrityksille, joiden EU:n määrittelemä koronatukien enimmäismäärä 2,3 milj. on jo täynnä tai täyttymässä), 2. hakukierros (TEM) |  |       | 23,3 |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta. (336/2022):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220336">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220336</a>        | Yleistuki                                                   |
| Tapahtumatakuu (määräraha 250 milj. €, takuuta myönnetty 129,1 milj., korvauksia 14,8 milj.) (TEM)                                                                                          |  | 14,8  | 0,1  |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (435/2021):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210435">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210435</a> | Kohdennettu                                                 |
| Mikro- ja pienyritysten sulkemiskorvaus, 1. hakukierros (TEM)                                                                                                                               |  | 98,3  |      |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (280/2021):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280</a> | Kohdennettu<br>Majoitus ja ravitsemisala, liikuntayritykset |
| Mikro- ja pienyritysten sulkemiskorvaus, 2. hakukierros (TEM)                                                                                                                               |  |       | 58,7 |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (157/2022):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220157">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220157</a> | Kohdennettu<br>Majoitus ja ravitsemisala, liikuntayritykset |
| Keskisuurten ja suurten yritysten sulkemiskorvaus (TEM)                                                                                                                                     |  | 9,1   |      |     | Laki yritysten määräaikaisesta kustannustuesta annetun lain muuttamisesta (280/2021):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210280</a> | Kohdennettu<br>Majoitus ja ravitsemisala, liikuntayritykset |

|                                                                             |      |      |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                    |                                        |
|-----------------------------------------------------------------------------|------|------|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Maaseudun yritykset, maatalous ja kalatalous, väliaikaiset koronatuet (MMM) | 29,3 | 23,5 |  |  | Valtioneuvoston asetus maaseudun yritysten väliaikaisesta tuesta (367/2020)<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200367">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200367</a>                                                           | Kohdennettu Maa-, metsä- ja kalatalous |
| Lasti- ja matkustaja-alusvarustamojen liikennöinti (LVM)                    | 14,8 | 46,3 |  |  | Varustamoille maksettu avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) sekä sen 8 §:n nojalla annetun asetuksen perusteella:<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200548">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200548</a> | Kohdennettu Meriliikenne               |
| Miehistötukilain väliaikainen muutos (1.1.-31.12.2021) (LVM)                |      | 7    |  |  | Laki meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamisesta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (1065/2020):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201065">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20201065</a>        | Kohdennettu Meriliikenne               |
| Journalismin tukeminen (LVM)                                                | 7,5  |      |  |  | Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta journalistisen sisällön edistämiseen vuonna 2020 (679/2020):<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200679">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200679</a>                       | Kohdennettu Viestintä                  |
| Avustukset kulttuurialan yhteisöille (v. 2021 II LTA) (OKM)                 | 4,2  | 14,5 |  |  | Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).:<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688">https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688</a>                                                                | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Avustukset kulttuuritapahtumille (sis. Kesäteatterit 2021) (OKM)            | 3,8  | 2,7  |  |  | Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688">https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688</a>                                                                 | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Koronatuki kulttuuriperintöalan yhteisöille (2021) (OKM)                    |      | 0,3  |  |  | Avustukseen sovelletaan valtionavustuslakia (688/2001).<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688">https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688</a>                                                                 | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Avustukset urheiluliigaseuroille (jääkiekkoliiga ja jalkapalloliiga) (OKM)  | 1,35 | 0,9  |  |  | Valtionavustuslaki (688/2001), Liikuntalaki (390 /2015)<br><a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688">https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688</a>                                                                 | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Tuki elokuva-alan tuotantoyhtiöille (2021) (OKM)                            |      | 4    |  |  | laki valtion rahoituksesta elokuvakulttuurin edistämiseen (1174/2018):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174</a>                                                                | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Avustukset elokuvien ja tv-draamasarjojen tuotantoon (OKM)                  | 5    | 0,15 |  |  | laki valtion rahoituksesta elokuvakulttuurin edistämiseen (1174/2018):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174</a>                                                                | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |
| Elokuvateattereiden ja elokuvalevittäjien lisätoimintatuki (OKM)            | 3,2  | 8,4  |  |  | laki valtion rahoituksesta elokuvakulttuurin edistämiseen (1174/2018):<br><a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2018/20181174</a>                                                                | Kohdennettu Kulttuuri ja urheilu       |

|                                                                                                |              |            |            |          |  |  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|------------|----------|--|--|
| Öljyjätehuollon kehittämisavustus ja Muovitiekartan kokeilu- ja pilottihankkeiden avustus (YM) | 1,789        |            |            |          |  |  |
| <b>Yhteensä[1]</b>                                                                             | <b>1 920</b> | <b>949</b> | <b>260</b> | <b>1</b> |  |  |

#### Lainat, takaukset ja muut vastikkeelliset tuet (M€)

|                                                                                                                                                          | 2020         | 2021       | 2022      | 2023     | Säädös                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | Yleistuki vs. kohdennettu              |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|------------|-----------|----------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| Business Finlandin lainat tki-toimintaan, liiketoiminnan kehittämislainat häiriötilanteessa (valtuus 300 milj. €) (TEM)                                  | 64           | 52         |           |          | Laki valtion lainanannosta sekä valtion takauksesta ja valtion takuusta (449/1988), valtioneuvoston asetus tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan rahoituksesta (1444/2014 muutoksineen): <a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141444">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2014/20141444</a>                                                                    | Yleistuki                              |
| Finnveran takaukset ja lainat vaikeuksissa oleville yrityksille (valtuus yhteensä 2 mrd. €, jäljellä vuotta 2022 varten 1,054 mrd. ) (TEM)               | 470          | 476        | –         |          | Finnveran toimintalaki (18.6.1998/445), Laki valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain muuttamisesta: <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200402">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200402</a>                                                                                                        | Yleistuki                              |
| Valtiontakaus Eläkevakuutusyhtiö Ilmariselle Finnairin työeläkkeiden takaisinlainauksen vakuudeksi (600 milj. lainan takaus, solussa takausvastuu), (VM) | 540          |            |           |          | Valtion lainananto ja valtiontakaus sekä valtiontakuu annettu laki (449/1988) 15 § 1 momentti & Valtiontakauksesta perittävästä maksusta annettu valtioneuvoston asetus (20/2003), sellaisena kuin se muutettuna asetuksella (82/2017) 3 § 1 ja 2 momentti: <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200152">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200152</a> | Kohdennettu Lentoliikenne              |
| Huoltovarmuuskriittisten varustamoiden takaukset (VM)                                                                                                    | 139,5        |            |           |          | Laki valtion lainanannosta sekä valtiontakauksesta ja valtiontakuusta (1988/449) muutoksineen. Valtioneuvoston asetus valtiontakauksesta perittävistä maksuista (20/2003) muutoksineen: <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20030020">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2003/20030020</a>                                                                     | Kohdennettu Meriliikenne               |
| Takaukset maatilayrittäjille (MMM)                                                                                                                       | 14,8         | -          | 13,5      |          | Laki valtiontakauksista maatalojen maksuvalmiuslainoille (232/2019): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190232">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2019/20190232</a>                                                                                                                                                                                        | Kohdennettu Maa-, metsä- ja kalatalous |
| Lentoliikenteen valvontamaksujen maksujoustot (LVM)                                                                                                      | 5,7          |            |           |          | Laki lentoliikenteen valvontamaksusta annetun lain 7 §:n väliaikaisesta muuttamisesta (489/2020): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200489">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200489</a>                                                                                                                                                           | Kohdennettu Lentoliikenne              |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                                                                          | <b>1 234</b> | <b>528</b> | <b>14</b> | <b>0</b> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                        |

**Verotuet, verojen luonteisten maksujen alennukset ja verojen maksulykkäykset (M€)**

| <b>VEROTUET, VEROJEN LUONTEISTEN MAKSUJEN ALENNUKSET JA VEROJEN MAKSULYKKÄYKSET</b>                       | <b>2020</b>  | <b>2021</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>Säädös</b>                                                                                                                                                                                                                                   | <b>Yleistuki vs. kohdennettu</b>    |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|-------------|-------------|-------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|
| Työnantajan työeläkevakuutusmaksujen alentaminen 2,6 %-yksikköä (STM)                                     | 1 500        |             |             |             | Laki työntekijän eläkelain mukaisen vakuutusmaksun tilapäisestä alentamisesta vuonna 2020 (195/2020): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200195">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200195</a>                         | Yleistuki                           |
| Verojen maksujärjestelyhuojennus, viivästyskorkoalennus 2,5 %:iin (VM)                                    | 1 300        |             |             |             | Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta (512/2021): <a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210512">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20210512</a>                                           | Yleistuki                           |
| Pandemian torjuntaan tarkoitetuille tavaroille määräaikainen nollaverokanta (alv) (VM)                    | 14           | 17          | 9           |             | Laki arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta (1369/2021): <a href="https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211369">https://finlex.fi/fi/laki/alkup/2021/20211369</a>                                                                      | Kohdennettu Sosiaali- ja terveysala |
| Matkapalveluyhdistelmien tarjoajien valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksujen perimättä jättäminen (TEM) | 0,8          | 0,6         |             |             | Laki matkapalveluyhdistelmien tarjoajan valvonta- ja maksukyvyttömyyssuojamaksusta annetun lain väliaikaisesta muuttamisesta: <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220241">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220241</a> | Kohdennettu Matkailu                |
| Koronaviruksen kotitestin väliaikainen arvonlisäverottomuus 1.1.-31.12.2022 (VM)                          |              |             | 3           |             | Laki arvonlisäverolain väliaikaisesta muuttamisesta (241/2022): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220150">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2022/20220150</a>                                                               | Kohdennettu Sosiaali- ja terveysala |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                           | <b>2 815</b> | <b>18</b>   | <b>12</b>   | <b>0</b>    |                                                                                                                                                                                                                                                 |                                     |

**Muut tuet, oman pääoman ehtoinen tuki (M€)**

| <b>MUUT TUET, OMAN PÄÄOMAN EHTOINEN</b> | <b>2020</b> | <b>2021</b> | <b>2022</b> | <b>2023</b> | <b>Säädös</b> | <b>Yleistuki vs. kohdennettu</b> |
|-----------------------------------------|-------------|-------------|-------------|-------------|---------------|----------------------------------|
| Finnairin pääomittaminen (VNK)          | 286         |             |             |             |               | Kohdennettu Lentoliikenne        |
| Finnairin hybridilaina (VNK)            |             | 350         | 50          |             |               | Kohdennettu Lentoliikenne        |
| Finnavia pääoma- ja lainatuki (VNK)     |             | 350         |             |             |               | Kohdennettu Lentoliikenne        |
| Talousapu- ja energianeuvonta (TEM)     | 1,5         |             |             |             | -             | Kohdennettu                      |

|                                                                                      |            |            |           |          |                                                                                                                                                                                                                                       |                          |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|-----------|----------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------|
| Väylämaksun poisto (LVM)                                                             | 45         |            |           |          | Laki väylämaksulain muuttamisesta ja väliaikaisesta muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta: <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200997">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200997</a> | Kohdennettu Meriliikenne |
| Työttömyysturvan omavastuupäivien poistaminen lomautuksista ja irtisanomisista (STM) | 182        |            |           |          | Laki työttömyysturvalain väliaikaisesta muuttamisesta (997/2020): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200172">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200172</a>                                                   | Yleistuki                |
| <b>Yhteensä</b>                                                                      | <b>515</b> | <b>700</b> | <b>50</b> | <b>0</b> |                                                                                                                                                                                                                                       |                          |

#### Markkinaehtoinen rahoitus (M€)

|                                                                                                                                                                                                             | Käytetty v. 2020 | Käytetty v. 2021 | Käytetty v. 2022 | Käytetty v. 2023 | Säädös                                                                                                                                                                                                                                    | Yleistuki vs. kohdennettu |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|------------------|------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|
| Finnvera Oyj (valtuus 5,8 mrd. €, käytetty määrä on nettomääräinen luotto- ja takaustappiositoumuksen piirissä oleva vastuukannan kasvu; käyttämätön valtuus 5,065 mrd. € on siirretty vuodelle 2022) (TEM) | 504              | 231              | –                |                  | Laki valtion erityisrahoitusyhtiön luotto-, takaus- ja pääomasijoitustoiminnasta annetun lain muuttamisesta (402/2020): <a href="https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200402">https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2020/20200402</a> | Yleistuki                 |
| Suomen Teollisuussijoitus Oy (pääomasijoitus) (TEM)                                                                                                                                                         | 63,3             | 26,4             | 180,5            | 25               | Talousarvio [2]                                                                                                                                                                                                                           | Yleistuki                 |
| <b>Yhteensä</b>                                                                                                                                                                                             | <b>567</b>       | <b>257</b>       | <b>181</b>       | <b>25</b>        |                                                                                                                                                                                                                                           |                           |

[1] Vuonna 2022 I LTA:ssa myönnettiin 30 milj. euroa joukkoliikennetukiin koronasta johtuen. Niitä ei kuitenkaan myönnetty yrityksille vaan toimivaltaisille viranomaisille. Tieliikenteessä viranomaisia ovat määritellyt kunnat ja kunta-seudut, rautatieliikenteessä LVM ja HSL omalla alueellaan sekä lentoliikenteessä Traficom. Epäsuorasti tuet hyödyttävät yrityksiä silloin, kun viranomaiset hankkivat liikennepalveluita yrityksiltä. Suoraan tukeen yrityksille joukkoliikennemääräraha ei sovellu, eikä sitä sen vuoksi ole tässä listattu koronayritystueksi.

[2] Vuoden 2020 toisessa lisätalousarviossa (24.4.2020) päätettiin 150 miljoonan euron määrärahasista. Neljännessä lisätalousarviossa (26.6.2020) puolestaan päätettiin 250 miljoonan euron määrärahasista Tesin lisäpääomittamiseksi. Yhteensä siis 400 M€. Määrärahaa myönnettiin kaiken kaikkiaan 350 M€, josta Tesi palautti valtion talousarvioon 90 M€ keväällä 2023. Arvio ohjelmien kokonaissijoitusmäärästä tulee olemaan täydet 350 M€. Käyttämättä oleva noin 55 M€ kohdennetaan jatkosijoituksiin.

Muita toimenpiteitä

### **Konkurssilain väliaikainen muutos**

Alun perin 1.5.2020 käyttöön otettu päättyi 31.1.2021. Uusi lakimuutos tuli voimaan helmikuun alussa ja ulottuu 30.9.2021 asti. Ko. laki pitkitti maksukehotukseen liittyvän maksuajan viikon sijasta 30 päivään.

### **Työttömyysturvan suojaosan korotus ja sen jatko (1.6.2020–30.11.2011)**

Määräraha 13 miljoonaa euroa. Ei ole EU-valtiontuki. Suojaosa tarkoittaa rahamäärää, jonka työtön työnhakija voi ansaita ilman, että se vaikuttaa työttömyysetuuteen. Jokainen suojaosan ylittävä euro vähentää etuutta 50 senttiä. Ei ole huomioitu taulukon määrärahoissa.

### **Koronasta johtuvat työlainsäädännön väliaikaiset muutokset**

Hallitus ja työmarkkinajärjestöt sopivat 1.4.2020 alkavan työlainsäädännön väliaikaiset muutokset koronan takia (31.12.2020 asti). Ne mahdollistivat nopeutetun lomautusprosessin ja muita joustoja työntekijän lomautukseen.

### **Valtion Eläkerahasto VER, lisäsijoitukset yritystodistusmarkkinoille**

Maaliskuussa 2020 hallitus ohjasi VER:n kohdentamaan sijoituksiaan suomalaisten yritysten lyhytaikaisiin (korkeintaan 12 kk juoksuajan) yritystodistuksiin. VER ilmoitti 19.3.2020, että se korotti taseessaan olevien suomalaisten yritystodistusten maksimimäärää miljardilla eurolla, ja että ostot tapahtuvat markkinahintaan. Yritystodistusten arvo VER:n taseessa oli enimmillään toukokuussa 2020. Tuolloin arvo oli 402 miljoonaa euroa eli reilusti alle miljardin euron ostoylärajan. VER:n mukaan yritystodistusten tarjonta laski voimakkaasti kesän 2020 aikana, minkä vuoksi ostoja ei tehty enempää[3].

### **Suomen Pankki, yritystodistusten osto-ohjelma**

Vuoden 2020 keväällä käynnistyneeseen ohjelmaan varattiin miljardi euroa. Suomen Pankki osti sijoituskriteerit täyttävien, luottokelpoisten ja isojen suomalaisyritysten yritystodistuksia. Suurimmat ostot tehtiin ostojen aloittamista seuraavien viikkojen aikana, minkä jälkeen ostomäärät pienentyivät tasaisesti.

[3] [https://www.ver.fi/fi-FI/Julkaisut/Tiedotteet/VERin\\_sijoitukset\\_yritystodistusmarkkinoille\(910\)](https://www.ver.fi/fi-FI/Julkaisut/Tiedotteet/VERin_sijoitukset_yritystodistusmarkkinoille(910))

(reaalihinnot) (M€)

| Käytetty                                                                                                         | 2022 | 2023  | 2024 | Huom.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------|-------|------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Finnveran takaus ja korkotukiohjelma (Ukraina)                                                                   | 35   | 1 570 |      | Komission tilapäisten Ukraina - valtiontukisääntöjen mukaan koko lainan pääoma on tukea. Mikäli laina maksetaan takaisin, todellisen tuen määräksi muutetaan korkotuen määrä.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Business Finland Venture Capital Oy:n oman pääoman ehtoinen sijoitus päätös, Meyer Turku (vaihtovelkakirjalaina) |      | 80    |      | Komission tilapäiset Ukraina - valtiontukisäännöt, yksittäisnotifioitu tukipäätös. Komissiolle ilmoitettiin BFVC:n kautta myönnettävä 80 milj. euron vaihtovelkakirjalaina, johon sovellettava korko olisi markkinahintaa alhaisempi. Tuki-instrumentti voidaan luokitella oman pääoman ehtoiseksi rahoitukseksi. Lainan maturiteetti on neljä vuotta. Ehtoihin sisältyy konversio-oikeus yhtiön osakkeiksi, mikäli lainaa ei makseta korkoineen takaisin sovitussa ajassa. Mikäli konversioon päädytään, yksityiskohtaisista ehdoista lainapääoman vaihtamiseksi yhtiön osakkeiksi neuvotellaan uudelleen komission kanssa. |
| Sähkön johdannaismarkkinoilla toimivien yhtiöiden maksuvalmiutta tukeva lainaohjelma                             | -    | -     |      | Energiayhtiöille suunnattu laina- ja takausohjelma (5 Mrd.€ kuntasektorin energiayhtiöille ja 10 Mrd.€ johdannaismarkkinoilla toimiville yhtiöille vakuusvaatimusten kattamiseen.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Sähköenergian määräaikainen alennettu 10 % verokanta (1.12.2022-30.4.2023)                                       | 58   | 232   |      | EU:n alv-direktiivin mukainen järjestelmä 24 % vakiokannalla. Laskettu kansantalouden tilinpidon sekä kulutustutkimuksen (2016) tietojen pohjalta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| Kuljetusyritysten määräaikainen polttoainetuki (Ukraina)                                                         | 31,4 | 0,1   |      | Polttoainetukea oli mahdollista saada kolmelta kuukaudelta (helmikuu-huhtikuu 2022). Tuki kattoi 5 prosenttia polttoainekustannuksista näiltä kuukausilta.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Saimaan luotsauksen hintatuki                                                                                    | 0,9  |       |      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Finnfund Oy                                                                                                      |      |       | 25   | Pääomittaminen                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |

*Tilapäiset valtiontukisäännöt koronapandemian johdosta*

Euroopan komissio joustavoitti huomattavasti valtiontukisääntelyä, jotta koronaepidemian seurauksena vaikeuksiin joutuneita yrityksiä ja työpaikkoja pystyttiin tukemaan. Euroopan komissio hyväksyi 19. maaliskuuta 2020 tilapäiset valtiontukipuitteet, jonka avulla jäsenvaltiot voivat varmistaa yritysten likviditeetin ja rahoituksen saannin. Komissio salli yritystuet myöhemmin koronapandemian seurauksena myös muista syistä kuin koronan johdosta vaikeuksissa oleville yrityksille.

Tilapäisiä valtiontukisääntöjä laajennettiin ja tehtiin joustavammiksi Euroopan komission toimesta vielä vuoden 2020 huhtikuussa, toukokuussa, kesäkuussa, lokakuussa sekä vuoden 2021 tammikuussa ja marraskuussa (Euroopan komissio 2021a) sekä vuoden 2022 lokakuussa (Euroopan komissio 2022b). Huhtikuussa 2020 valtiontukipuitteita laajennettiin koskemaan koronaliitännäisten tuotteiden valmistusta, T&K-toiminnan tukemista ja palkkatukea. Toukokuussa sallittiin yritysten julkinen pääomittaminen, jossa on mukana valtiontukea. Kesäkuussa sallittiin se, että tukea voidaan myöntää yrityksille, jotka olivat taloudellisissa vaikeuksissa jo ennen koronaepidemiaa. Lokakuussa sallittiin kattamattomien kiinteiden kustannusten tuki yrityksille, joiden liikevaihto on laskenut 30 prosenttia.

Tammikuussa 2021 sääntöjen yritysکوhtaista tukien enimmäismääriä nostettiin 800 000 eurosta 1,8 miljoonaan euroon. Kattamattomien kiinteiden kustannustuen osalta yritysکوhtainen enimmäismäärä nostettiin 3 miljoonasta 10 miljoonaan euroon. Marraskuussa 2021 yritysکوhtaista tukien enimmäismääriä nostettiin 1,8 miljoonasta eurosta 2,3 miljoonaan euroon ja kattamattomien kiinteiden kustannustuen tukien yritysکوhtaista enimmäismäärää 10 miljoonasta eurosta 12 miljoonaan euroon<sup>1</sup>. Komissio myös laajensi sääntöjä kahdella uudella tukimuodolla: investointituella kestävä elpymistä varten sekä vakavaraisuustuella. Lisäksi sallittiin tiettyjen takaisinmaksettavien välineiden (esim. takaukset ja lainat) muuttaminen avustuksiksi vuoden 2022 loppuun asti. Tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaoloa jatkettiin 30.6.2022 asti, mutta uusi vihreän ja digitaalisen siirtymän investointituki oli voimassa 31.12.2022 asti ja vakavaraisuustoimenpiteet 31.12.2023 asti.

Sallittuja tukimuotoja:

- enintään 2,3 miljoonan (aikaisemmin 1,8 milj.) euron avustukset, pääomasijoitus, veroetuus tai ennakkomaksu likviditeettitarpeisiin;
- ehdoiltaan edulliset lainat ja takaukset (0% korko ja 100% lainatakaus), joiden yhteenlaskettu nimellisarvo yritystä kohti on enintään 2,3 milj. euroa (pl. maatalous ja kalastus- ja vesiviljely);
- valtiontakaukset yritysten ottamille lainoille, jotka kattavat 90 prosenttia luottoriskistä;
- korkotuetut julkiset lainat yrityksille käyttöpääoma ja investointitarpeisiin;
- sellaisten pankkien suojaaminen, jotka kanavoivat tukea reaalityaloudelle (tuen saajina pidetään pankkien asiakkaita);
- lyhytaikaiset vientiluottovakuutukset kaikille EU-maille;
- koronavirukseen liittyvän tutkimus- ja kehitystyön tukeminen (suorat avustukset, takaisinmaksettavat ennakot tai veroetudet);
- testauslaitosten rakentamisen ja parantamisen tukeminen (suorat avustukset, takaisinmaksettavat ennakot ja tappiotakaukset, veroetudet);
- koronavirusepidemian torjuntaan tarvittavien tuotteiden tuotannon tukeminen (suorat avustukset, takaisinmaksettavat ennakot tai tappiotakaukset, veroetudet);
- verojen ja/tai sosiaalityurvamaksujen lykkäysten muodossa myönnettävä tuki aloille, alueille tai yritystyypeille, jotka kärsivät eniten epidemian vaikutuksista;

<sup>1</sup> Lisätietoja: <https://valtioneuvosto.fi/-/1410877/komissio-jatkaa-valtiontukisaantojen-korona-ajan-joustoja-30.6.2022-asti-seka-laajentaa-niiden-kayttoja>.

- palkkakustannuksiin myönnettävä tuki yrityksille, jotka toimivat eniten kärsivillä aloilla tai alueilla.
- kiinteiden kustannusten tuki yrityksille, joiden liikevaihto on laskenut 30 prosenttia vuoden 2019 vastaavaan ajanjaksoon verrattuna.
- investointituet, joilla jäsenmaat voivat luoda kannustimia yritysten investoinneille ja käyttää välinettä vihreän ja digitaalisen siirtymän nopeuttamiseen (voimassa 31.12.2023 asti).
- vakavaraisuustoimenpiteet, joilla koitetaan kanavoida yksityistä rahoitusta pk-yrityksiin. Jäsenmaat voivat myöntää yksityisille välittäjille takauksia ja luoda kannustimia sijoittaa pk-yrityksiin. Parannetaan oman pääoman ehtoisen rahoituksen saatavuutta. (voimassa 31.12.2023 asti).

Jäsenmaat voivat yhdistellä eri tukitoimenpiteitä keskenään eräin poikkeuksin. Lisäksi jäsenmaat voivat tukea yrityksiä verojen lykkäyksillä, lyhennetyn työajan tukemisella tai muilla epidemian vaikutuksia lieventävillä toimilla, jotka eivät kuulu valtiontukisääntöjen piiriin. Tilapäiset valtiontukisäännöt olivat alun perin voimassa 31.12.2020 asti (pl. pääomitus-toimenpiteet 30.6.2021 asti), mutta sääntöjen voimassaoloaika jatkettiin. Tammikuussa 2021 komissio päätti jatkaa tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaoloaika vuoden 2021 loppuun asti ja marraskuussa 2021 komissio päätti jatkaa tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaoloaika 30.6.2022 asti. (Euroopan komissio 2021a) Vuonna 2022 tehtiin yksi muutos tilapäisiin valtiontukipuitteisiin, kun kestävä elpymisen edistämisen investointituen voimassaoloa jatkettiin vuoden 2023 loppuun asti. Tätä perusteltiin sillä, että koronapandemiasta elpyminen on viivästynyt ja Venäjän sotatoimet Ukrainassa ovat vaikuttaneet negatiivisesti jäsenmaiden talouksiin. (Euroopan komissio 2022b)

#### *Kriisiajan tilapäiset valtiontukisäännöt (sota Ukrainassa)*

Komissio hyväksyi kriisiajan tilapäiset valtiontukisäännöt 23.3.2022. Valtiontukisääntöjen joustot mahdollistavat sodan taloudellisten vaikutusten lieventämisen. Alun perin tilapäiset kriisipuitteet olivat voimassa 31.12.2022 asti. Häiriöiden korjaamiseksi tilapäisissä kriisipuitteissa määrätään kolmentyyppisestä tuesta (Euroopan komissio 2022c):

- 1) Jäsenmaat voivat myöntää tukea enintään 35 000 euroa maatalous-, kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivaa yritystä kohden ja 400 000 euroa kaikilla muilla aloilla toimivaa yritystä kohden. Tuen ei tarvitse liittyä energian hintojen nousuun. Tukea voidaan myöntää missä tahansa muodossa.
- 2) Takauksina ja korkotukilainoina myönnettävä likviditeettituki: EU-maat voivat myöntää a) tuettuja valtiontakauksia, jotta pankit voivat jatkaa lainojen myöntämistä kaikille yrityksille, joihin meneillään oleva kriisi vaikuttaa ja b) julkiset ja yksityiset korkotuetut lainat.
- 3) Tuki korkeiden energiahintojen korvaamiseksi: Jäsenmaat voivat korvata erityisesti energiaintensiivisille yrityksille lisäkustannuksia, jotka johtuvat kaasun ja sähkön poikkeuksellisista hinnankorotuksista. Tukea voidaan myöntää missä tahansa muodossa, myös suorina avustuksina. Tuensaajakohtainen kokonaistuki voi olla enintään 30 prosenttia tukikelpoisista kustannuksista ja enintään 2 miljoonaa euroa minä tahansa ajankohtana. Jos yritykselle aiheutuu toimintatappioita, lisätuki voi olla tarpeen taloudellisen toiminnan jatkumiseksi. Tätä varten jäsenmaat voivat myöntää enimmäismäärät ylittävää tukea enintään 25 miljoonaa euroa energiaintensiivisille käyttäjille ja enintään 50 miljoonaa euroa yrityksille, jotka toimivat tietyillä aloilla.

Kriisiajan tilapäisiin valtiontukisääntöihin tehtiin heinäkuussa 2022 muutoksia ja täydennyksiä, joilla laajennetaan kriisiajan tilapäisiä valtiontukipuitteita seuraavasti (Euroopan komissio 2022d):

- 1) Toimenpiteet, joilla nopeutetaan uusiutuvan energian käyttöönottoa: Jäsenmaat voivat perustaa uusiutuvaan energiaan tehtäviä investointeja varten tukiohjelmia, joihin sovelletaan yksinkertaistettuja tarjouskilpailumenettelyjä, jotka voidaan panna nopeasti täytäntöön ja joihin sisältyy riittävät suojatoimet tasapuolisten toimintaedellytysten turvaamiseksi.
- 2) Toimenpiteet, joilla helpotetaan teollisuusprosessien hiilestä irtautumista: Energiatoimitusten monipuolistamisen nopeuttamiseksi jäsenmaat voivat tukea investointeja fossiilisista polttoaineista luopumiseen erityisesti sähköistämisen, energiatehokkuuden ja uusiutuvan ja tietyt ehdot täyttävän sähköpohjaisen vedyn käyttöön siirtymisen avulla. Tämä muutos antaisi jäsenmaille mahdollisuuden i) ottaa käyttöön uusia tarjouskilpailuihin perustuvia tukiohjelmia tai ii) tukea hankkeita suoraan ilman tarjouskilpailuja, jolloin yksittäiseen investointiin myönnettävän julkisen tuen osuudelle

asetettaisiin tiettyjä rajoituksia. Pienille ja keskisuurille yrityksille sekä erityisen energiatehokkaille ratkaisuille tarjottaisiin lisäbonuksia.

- 3) Tilapäisten puitteiden muutoksissa laajennettiin myös nykyisiä tukimuotoja, joita jäsenmaat voivat käyttää tukea tarvitsevien yritysten hyväksi. Jäsenmaat voivat esimerkiksi myöntää rajoitettua korotettua tukea yrityksille, jotka kärsivät nykyisestä kriisistä tai siihen liittyvistä pakotteista ja vastapakotteista, enintään 62 000 euroa maatalousalalla ja 75 000 euroa kalastus- ja vesiviljelyalalla sekä enintään 500 000 euroa kaikilla muilla aloilla.

Lokakuussa 2022 Komissio päätti jatkaa valtiontukijoustoja 31.12.2023 asti ja teki niihin seuraavia muutoksia (Euroopan komissio 2022e):

- 1) Valtiontuen sallittu enimmäismäärä nostettiin maatalousalalla toimivien yritysten osalta 250 000 euroon, kalastus- ja vesiviljelyalalla toimivien yritysten osalta 300 000 euroon ja kaikilla muilla aloilla toimivien yritysten osalta enimmillään 2 miljoonaa euroon.
- 2) Energiayhtiöiden maksuvalmiutta energiakaupankäynnissä voidaan nyt tukea entistä joustavammin. Poikkeustapauksissa ja tiukoin varotoimin jäsenmaat voivat antaa julkisia takauksia, joiden kattavuus on yli 90 prosenttia, jos takaukset annetaan energiapörssien edellyttämiin vakuuksiin.
- 3) Energiakustannusten noususta kärsiviä yrityksiä voidaan tukea joustavammin ja tukimahdollisuuksia laajennetaan. Jäsenmaille annetaan mahdollisuus laskea tuen määrä joko aiemman tai nykyisen energiankulutuksen perusteella.

Komissio päätti samalla jatkaa mahdollisuutta myöntää investointitukia kestävän elpymisen edistämiseksi covid-19-pandemiaan liittyvien tilapäisten valtiontukipuitteiden nojalla 31. joulukuuta 2023 saakka.

Marraskuussa 2023 Komissio päätti jatkaa valtiontukijoustoja koskevia tilapäisiä kriisi- ja siirtymäpuitteita talouden tukemiseksi Venäjän hyökättyä Ukrainaan (2023/C 101/03) osittain lämmityskauden yli seuraavasti:

- 1) Tuet akuutin kriisin haitallisten talousvaikutusten lieventämiseksi ovat voimassa 30.6.2024 saakka. Näitä ovat pienimuotoiset avustukset ja tuki sähkön ja kaasun kohonneen hinnan kompensointiin.
- 2) Tuet, joilla edistetään irtautumista (Venäjän) fossiilista polttoaineista ovat voimassa 31.12.2025 saakka. Näitä ovat tuki uusiutuvan energian käyttöönoton vauhdittamiseen ja tuki teollisuuden vähähiilistämisinvestointeihin.
- 3) Tuet strategisen tuotantokapasiteetin vahvistamiseen ovat voimassa 31.12.2025 saakka. Tuotannollisten investointien tukiohjelmat "strategisilla" aloilla kuten tuulivoimaturbiinit, akut ja aurinkopaneelit. Myös yksittäisten tukien "matching" kolmansien maiden tukien tasolle on sallittu. Matchingillä tarkoitetaan vastaavuustukea eli jäsenmaa voi myöntää yritykselle yhtä suuren tuen kuin mitä yritys olisi saanut jossain kolmannessa maassa. Matching –tuessa eli vastaavuustuessa on kyseessä merkittävä muutos EU:n valtiontukipolitiikassa. Tuen enimmäismäärä määrittyy ensimmäistä kertaa EU:n ulkopuolisen maan myöntämän tuen perusteella. Lisäksi tuki kohdistuu teollisen tuotantolaitoksen rakentamiseen. Tuen vastineeksi ei edellytetä esimerkiksi digi/vihersiirtymän tavoitteiden saavuttamista.

Komissio päätti 4.7.2005 uudesta CISAF säännöstä eli Puhtaan teollisen kehityksen valtiontukikehyksestä (Clean Industrial Deal State Aid Framework). Se on voimassa vuoden 2030 loppuun saakka.

- Se on osa EU:n kilpailukykyä ja vähähiilistämistä tukevaa Puhtaan teollisen kehityksen ohjelmaa, jonka tavoitteena on mm. saada liikkeelle yli 100 miljardin euron investoinnit puhtaan siirtymän rahoittamiseen.
- CISAF perustuu Ukrainan sodan vuoksi joustavoitetuille valtiontuen tilapäisille kriisi- ja siirtymäsäännöille (nk. TCTF, Temporary Crisis and Transition Framework), mutta on niitä laajalaisempi ja yksityiskohtaisempi
- CISAF antaa jäsenvaltioille mahdollisuuden tukea:
  - o uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamista erilaisin investointituin
  - o teollisuuden vähähiilistämistä kasvihuonekaasujen vähentämiseksi ja energiankulutuksen pienentämiseksi

- puhtaiden teknologioiden sekä niiden keskeisten komponenttien tuotantokapasiteetin lisäämistä.
- Lisäksi säännöt mahdollistavat myös tuen tietyille innovaatorahaston kriteerit täyttävälle hankkeille, sekä tuen yksityisille investoijille niiden riskin vähentämiseksi silloin, kun ne investoivat uusiutuvan energian, teollisuuden vähähiilistämisen tai puhtaan teknologian tuotantokapasiteetin lisäämiseen tähtääviin hankkeisiin.

- Linkki <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/FI/TXT/?uri=CELEX:52025XC03602>

### *Muutokset vihreän ja digitaalisen siirtymän helpottamiseksi ja nopeuttamiseksi*

Komissio päätti 9.3.2023 kriisi- ja siirtymäajan uusista joustoista 31.12.2025 asti taustalla irtautuminen fossiilisista polttoaineista sekä huoli EU:n kilpailukyvyistä ja uhasta uusien tuotantolaitosinvestointien valumisesta Yhdysvaltoihin (USA:n IRA-ohjelma). Muutokset koskevat mm.:

- 1) Joustoja teollisuuden vähähiilistämisen ja uusiutuvan energian vauhdittamisen tukiin seuraavasti:
  - a. Uusiutuvan energian investointituki: ei vaadita tuen myöntämistä tarjouskilpailumenettelyssä. Enimmäistukitaso 45% suurilla yrityksillä
  - b. Sallitaan erityyppisten uusiutuvien energianlähteiden tukeminen
  - c. Sallitaan toimintatuki uusiutuvan energian käyttöönoton nopeuttamiseen ja energian varastointiin
  - e. Laajennetaan mahdollisuuksia tukea vetypohjaisia polttoaineita teollisuuden prosessien vähähiilistämiseksi
  - f. Joustoja hankkeen toteuttamismääräaikoihin: tuettava hanke oltava valmis 36 kk myöntöpäivästä (aiemmin 30 kk kuluessa)
  - g. Tukimäärien laskentaa yksinkertaistetaan ja enimmäismääriä korotetaan
- 2) Sallitaan tuotannollisten investointien tuet vihreän siirtymän kannalta keskeisillä toimialoilla tavoitteena kasvattaa EU:n tuotantokapasiteettia. Muutokset koskevat mm. akkujen, aurinkopaneelien, tuuliturbiinien, lämpöpumppujen, elektrolyysilaitteiden ja hiilidioksidin talteenotto-, hyödyntämis- ja varastointilaitteiden tuotantoa. Myös laitteistojen valmistamiseen tarkoitettujen komponenttien ja kriittisten raaka-aineiden tuotanto on tuen piirissä